

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

V. Utrum in prædictis muneribus atque obligationibus dispensari, aut illæ
commutari valeant: & quomodo, & à quo?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64293)

An & cur
Confratri-
bus certum
quotidia-
numque
pensum
per solven-
dum sit?

Cur in mo-
rem indu-
cta videa-
tur reci-
tatio septē
*Pater &
Ave?*

fraternitatis, qua dignati sunt, aliquid Confratribus, præter modum sacri SCAPULARIS, gestationem præstandum sit, quod aliarum Confraternitatum exemplo comprobari valet; quæ certum quotidianumque pensum (præter signum aliquod sibi proprium, quod gestant Confratres, e. g. Cingulum, Rosariū, aut Chordam &c.) præstent: uti etiam observavit noster Cyprianus à S. MARIA loc. *supra* pag. 275. his verbis: *prætereà sicut aliarum Sodalitatum Confratres per aliquod quotidianum habent, ut Confratres sacri Rosarij apud Dominicanos per quod sese membra viva ejusmodi Confraternitatum profitentur, aliquid de illa quotidie toti corpori, & massæ addendo: non absimili modo nostri Confratres per illa septem PATER, & AVE, quotidie aliquid totius Confraternitatis massæ ad dentes sese viva membra profitentur.* Præmiserat ideò in morem jam olim inductum fuisse hunc ob finem, ut Confratres quolibet die septem *Pater & Ave* recitarent, & non ad lucrandam gratiam & privilegium Sabbatinum, pro quo non sufficiunt; & hoc etiam tempore hæc recitatio à PAULO V. 40. dierum indulgentia dotata fuit. Consultat etiam noster Gregorius Nazianzenus *Lib. de Adoptione partibus Part. 3. cap. 5. num. 2.*

CAPUT V.

Utrum in prædictis muneribus atque obligationibus dispensari, aut illa commutari valeant: & quomodo, & à quo?

399.
Nulla Con-
fraternita-
tis obser-
vantia ad
peccatum
obligat.

PRIUS QUAM ad propositam respondeamus quaestionem, supponendum & sciendum est, nullum ex supra propositis muneribus Confratres sub peccato ullo obligantur, nisi contemptus accedat, qui in nulla re sacra ac religiosa tolerandus est. Ita communiter Authores omnes de his differentes, prolo quem legerim, dissentiente. Colligunt, probantque hoc ex Constitutionibus Pontificiis, quæ non præcipiunt absolute, sed ex hypothese præfatorum privilegiorum consequendorum. Hinc studiose Confratribus animadvertendum, & cavendum est, ne occasione aut prætextu hujus, aut similis Sodalitij, officia vel exercitia præmittant, vel negligant, ad quæ ex voto, obedientia, aut alio iure obstringuntur, quæ illos in conscientia reos faciant.

Perpendenda quoque accuratius, maximique à Confratribus facienda, planè eximia misericordissimæ Virginis-Matris benignitas ac benevolentia, quæ dignata fuit ita propitiùs cum iis contrahere, ut plectendos noluerit, si deficiant, initisque fœderibus renuntient: privandos tamen pacti effectu, fructuque, æqui, justique ratio exigit.

Complures reperiuntur, qui in Sacramentali pœnitentiæ foro se reos confitentur, quod præscripta Sodalitij munia omiserint, aut neglexerint: quod quidam faciunt ex conscientia erronea: nonnulli ex nimium religiosa: alij verò ex timorata ac laudabili, cognoscentes sua se culpa ac negligentia illa omisisse; in quo (uti censet Irenæus sect. 2. Cap. 7. §. 5,) est saltem venialis macula; quod promissis non steterint, susceptumq; SS. Virginis cultum neglexerint: quemadmodum veniale esse potest (inquit idem Author) quod bonum aliquod conceptum propositum omiseris, e. g. abstinere à licita recreatione &c. quare discernendum erit in his Confessario, utrum Confratri expediat, de his se in Confessione accusare necne; pensata uniuscujusque conscientia ratione: utrum scilicet sit scrupulis, erroribus, divinis inspirationibus, &c. impulsa. Ita ille.

HIS præmissis & suppositis, ut nunc quaesito respondeamus, DICENDUM est primò: non posse dispensari, aut commutari illa, quæ requiruntur ad constituendum quempiam Confratrem hujus Carmelo-parthenij Sodalitij. Confrater verò quis efficitur, juxta superius tradita, per legitimam Scapularis benedicti receptionem, continuamq; gestationem, atq; in Confraternitatis libro descriptionem. Et hæc sunt, quæ universim pro omnibus omnino hujus Confraternitatis beneficijs ac privilegijs indispensandis requiruntur, ac pro quibusdam quidem sola sufficiunt, pro alijs verò plura alia necessaria sunt, ut in superioribus latius exposuimus. Quod verò in his dispensari nequeat, aut hæc commutari, probat Religiosissimus P. Thomas à JESU ex antiquissimo, inviolabiliq; usu, ac statutis Confraternitatis nostræ, & ex Bullis Pontificum CLEMENTIS VII. PII V. GREGORII XIII. & SIXTI V. atq; ex ipsis verbis SS. Virginis, quibus sacrum B. SIMONI nostro SCAPULARE conferendo, illud appellavit suæ Confraternitatis signum. Undè infert, non esse amplius in potestate Ordinis, aut etiam ipsius Generalis, Confratres ab hac obligatione gerendi Scapulare absolvere. P. Irenæus probat hoc ipsum

Utrum expediat in confessione de horum omissione, aut neglectu se accusare.

400.

Dispensari nequit in illis, quæ necessaria sunt ad constituendum quempiam Confratrem hujus Sodalitij: & quæ nam sint illa?

In Compend. obligat. Confrat.

P p p

ex eo,

Sec. 2. C.
7. §. 6.

ex eo, quod hæc præcipuum Confraternitatis fundamentum fuit, quo sublato, eadem consistere nequit, se d in aliam Confraternitatem tota immutatur.

401.

An Scapulare cum primò recipitur debeat necessariò esse benedicti?

PETRES, Utrum sit absolutè necessarium Scapulare esse benedictum, quod primò recipitur, ita ut aliàs Confrater minimè fruatur supradictis Confraternitatis privilegijs?

RESP. Negativè: Id enim nullo beatissimæ Virginis (quæ prima hunc Habitum tradidit, ejusq; Privilegia præcipua revelavit) præcepto, aut diplomate Pontificio demonstrari, aut confirmari potest. Verum quidem est, ut inquit P. Irenæus, quod in Confraternitate Chordæ S. Francisci benedicti debeat Chorda ex præscripto SIXTI V. cujus Bullam refert Roderic. Tom. 1. qq. Reg. q. 58. art. 1. nos verò simile præceptum de necessitate benedicens Marianum Scapulare non habemus.

Nec obstat, quod in Constitutionibus Ordinis, supra Cap. 1. hujus VII. Partis adductis benedictum dicatur: in eis quippe præ essentialia, exprimuntur alia, quæ ad consuetudinem, decentem, religiosamq; sacri hujus Habitus collationem pertinent.

Instabis ulterius, dicesq; videri necessariam esse benedictionem ex eo quod Confratres habitum Ordinis assumant, ut summorum Pontificum Bullæ attestantur. Dum verò Professus post nuncupata vota induuntur, vestes sunt benedictæ (quod singulare est, ait Irenæus, apud nos discrimen indumenti Professorum à Novitijs.)

Ergò eadem erit necessitas benedicens Confratrum Scapulari. Respond. Nihil inde efficaciter concludi: nam ne quidem ista indumentorum benedictio, ad Professionem absolutè est necessaria: nec illius defectu potest contra solemnem votorum nuncupationem Professus apud nos reclamare: nec illius beneficio, (si adhibeatur in prima Novitij receptione) Novitius inter Professos annumerari: sed pertinet ad sacros ritus, qui omninò sunt extrinseci, & accidentales ad Professionem.

Benedictio habitus induendi post solemnem professionem non est absolutè necessaria.

Benedictio scapularis, cum primùm recipitur, est absolutè

lute necessaria non sit, omittenda tamen minimè est. 1. Quia præcise obtinet, ut adhibeatur. 2. Constitutiones Ordinis supra allegata id decernunt. 3. Plurimum habet momenti, maximèq; conducit, uti quælibet alia Ecclesiastica Benedictio: ex quo fit, ut nec invalide

omissa, nec inutiliter adhibita dicatur. Hinc si Scapulare solemniter semel acceptum, usu detritum, aut amissum fuerit, novum assumi, seu suffici poterit absq; nova benedictione: tum quia absoluta necessitatis non est benedictio: tum quia reliquis ea sufficit, quæ primo fuit impertita; haud secus quàm in habitu Religiosorum, qui peracta semel solemniter professione benedicti non amplius solet.

QUÆRES, quomodo vetus illa benedictio ad novum habitum derivari possit?

RESPOND. Hoc inde procedere, quod novus ille habitus, licet physicè distinctus sit à priori, in genere tamen moris unum & idem ens morale cum priori censetur, eo ipso quod assumitur in supplementum prioris: quemadmodum unus idemque est fluvius, licet aqua non sit eadem physicè. Sic aqua benedicta, si alia infundatur non benedicta, evadit benedictionis particeps, etsi non reperatur benedictio, priori aqua per contactum conferente dignitatem illam novæ aquæ, sive moraliter solum, sive physicè ad hoc concurrat. Quod autem in ejusmodi aqua, vel similiter in oleo farentur Theologi, propter physicum contactum, realemque unitatem: hoc nos de habitu asserere possumus ob moralem identitatem. Idem dici solet de numismate in vicem prioris deperditi suffecto, quando hoc Pontificis permittit indultum & facultas.

Hæc sententia longè probabilior est altera illa, quæ affirmat primum habitum benedictum conferre homini novum aliquem, sive dignitatis, sive sanctitatis splendorem, quem eundem homo ille novo habitui conferat. Quemadmodum Cæsareum diadema Duci impositum, Ducem nobilitat, atque Imperatorem creat: ille verò creatus Cæsar, si novum capiti imponat diadema, novo isti dignitatis splendorem communicat (proportione servata) quem à veteri nobilitate diademate acceperat.

DICO secundo: non posse dispensari in ijs, quæ necessaria esse asseruimus *Capite 1. hujus VII. Partis* ad gaudendum singularissimo illo beneficio specialissimæ DEIPARÆ Virginis protectionis ac tutelæ, cum in vita, tum in morte, &c. Hoc sufficienter constare ac probari videtur ex his, quæ *ibidem* diximus.

DICO tertio: Non minus certum est, quod non possit dispensari, aut commutari Continentia requisita pro lucro privilegij Sabatini,

necessaria non sit, omissenda tamen non est: & quas ob causas?

402.

Quomodo novum Scapulare cum priore unum & idem sit, exemplis docetur.

An primum Scapulare benedictum conferat homini aliquem sanctitatis gradum, quem ille conferat novo, seu in ejus locum assumpto Scapulari.

403.

Non potest dispensari in illis, quæ requiruntur pro I. beneficio.

404.

Neque in
Continen-
tia Sodali-
bus à B. V.
prescripta.

batini, de quo *Cap. secundo* egimus: cum jus naturale ac Divinum eandem prescribant. At quantum ad promissionem continentie juxta modum *loco cit.* expositum, licet expressa illius nuncupatio non fiat, tamen implicitè semper involvitur, in receptione Scapularis: quia ut ritè suscipiatur, debet acceptari ijs vestitum circumstantiè, quas sanctissima Virgo prescripsit, atq; animo satisfaciendi impolito muneribus. Sed propositum continentie comprehenditur inter eas circumstantias ac munia, ut *ibidem* tradidimus: Ergò semper involvitur in receptione Scapularis parthenij.

De altero munere seu obligatione ad consecutionem gratiæ Sabbatinæ necessaria, scilicet recitatione Horarum, aut abstinentiæ, jejuniò major est difficultas.

405.

In recita-
tione Ho-
rarum &
abstinentia
&c. dispen-
satum cen-
setur, quã-
do mani-
festa adest
causa, seu
necessitas.

Dico quartò: quando manifesta, sufficiensq; intervenit necessitas, censendum est in hoc munere esse dispensatum. Tum, quia necessitas non habet legem, nec ulli legi subjacet: tum, quia beatissima Virgo id apertè satis declaravit de jejuniò *JOANNI XXII.* ut constat ex ejus Bulla, *Sabbatina* vulgò nuncupata: de recitatione autem Horarum, & abstinentia, cum sit par ratio, videtur quoque idem esse statuendum ac dicendum. Monet tamen supra laudatus Irenæus, quod si adiri, & audiri possit Superior, id maxime consulendum fore, pro majori timorati conscientiæ tranquillitate, atque privilegij securitate: cum non parùm profit Superioris auctoritas, etiam si is decipiatur, &c.

406.

Quando il-
la adest,
non habet
in his locù
dispensatio
sed com-
mutatio.

Dico quintò: Dispensatio, quæ ab homine procedere debet, & non ab ipsa procedit necessitate, non videtur locum habere posse in hac obligatione. Nam si neque istud, neque aliud pietati exercitium tibi sit liberum, jam necessitas ab obligatione exemit: si verò aliquid aliud exercere valeas, debet in illud fieri commutatio, non verò simpliciter & absolute dispensari: ingratus quippè & iniquus videretur, qui tantum Virginis Matris beneficium gratis, & absque ullo opere optaret aut speraret.

407.

Quid de je-
junijs,
alijsq;ue

Dico sextò: Jejunij singularem esse rationem, uti & quorundam aliorum, quæ præcipit Ecclesia: si enim illa in ijs nunquam, vel non nisi perrarò dispenset, pro Scapulari pariter dispensari non poterunt: si verò de jure Ecclesiastico dispensari in ijs queat, tum recurrendum erit pro debito Scapularis ad ea, quæ *infra* dicentur, &c. Ita *loco cit.* P. Irenæus.

Cum verò inter præscripta nostræ Confraternitatis munia contineantur quædam Ecclesiæ mandata, ut jejunium, & abstinentia &c. QUÆRITUR, Utrum, quando cum cæteris Fidelibus in ijs dispensat Ecclesia, etiam cum Confratribus nostris dispensatum censeatur? v. g. Ecclesia permittit quibusdam in locis, ut diebus abstinentiæ comedantur intestina animalium, vel quid simile, utrum tunc Confratribus liceat eadem comedere Feria quarta ac Sabbato?

RESPOND. Duplicem esse distinguendam rationem absolventi à præcepto Ecclesiastico. Prima est necessitas tanta, quantam unusquisque in moralibus pro sua sententiâ statuit: atque hæc, ut supra diximus, cum Confratribus etiam dispensat; eo quod necessitati nulla lex imposta sit; quod expressum habemus in sæpiùs citato JOANNIS XXII. Diplomate. Secunda oritur ex privilegio, atque favorabili dispensatione facta ab ipsa Ecclesia, & de hac major est difficultas: quæ ut solvatur, statuitur ut certum, dispensationem comedendi carnes in die Nativitatis Domini, quando incidit in Feriam quartam, aut Sabbatum, extendi ad Confratres id enim declarant Pontificiæ Constitutiones. Hac sola dempta, cæteræ non videntur Confratribus favere. Pro hac sententia refert Irenæus Romanum Theodorum Stratium lib. de Confratern. & Lezanam lib. de patronat. Marian. Cap. 12. & Tom. 5. qq. Regul. Cap. 7. num. 26. & 27. ubi pari argumento concludit Fratres nostros juniores professos, qui vigesimum primum ætatis annum non attigere, teneri vi Regulæ ad jejunia Ecclesiastica; idq; colligit ex Cap. fin. de observat. jejuniij. ubi à privilegio comedendi carnes in Feria sexta propter festum Nativitatis Domini, excluduntur, qui voto, aut Regulari observantia tenentur ad abstinentium.

Probatum supradicta sententia I. Quia exceptio firmat regulam in contrarium: atqui beatiss. Virgo solum Nativitatis diem excepit & expressit: Ergò noluit in cæteris esse dispensatum. Cur enim Nativitatem expressisset, si parem illius cum cæteris rationem esse voluisset? II. Dispensat quidem Ecclesia in suis præceptis; at de privatis ejusmodi muneribus, ac Confraternitatibus agere non censetur, dum id manifestè non declarat. III. Par est argumentum

Ecclesiæ
præceptis
dicendum
sit

Obligari
juniores ad
jejunia ante
21. ætat.
annum
sentit Bor-
donus Re-
solus. 18.

De Jubi-
læo id do-
cet Bona-

*Sina de in-
dulg. disp.
6. q. 1.
punct. 5.
num. 16.*

centes, qui illo frui voluerint, etsi vigesimum primum ætatis annum nondum attigerint: eo quod præceptum istud sit distinctum ab alio Ecclesiæ, nec propterea unius dispensatio extendenda est ad alterum, nisi Pontifex id expresserit; quod si non fecerit, non dicitur habere intentionem concedendi indulgentiam per modum jubilæi, nisi jejunantibus. Idem prorsus de Sabbatina nostra sentendum, dicendumve videtur.

408.

Ratione
Bullæ Sab-
batinæ te-
nentur

Confratres
ad jejuniū,
etsi vige-
simum pri-
mum æta-
tis nondū
compleve-
runt: &

quid de ab-
stinencia à
carnibus
in Sabbato
ijs in locis,
in quibus
&c.

Qui Offi-
ciū reci-
tant, uti
possunt Ec-
clesiæ dis-
pensationi-
bus circa
jejunium
& abstinē-
tiam.

Hinc tenentur Confratres I. ad jejunandum, etsi vigesimum primum ætatis annum nondum attigerint, si tamen vires id permittant. II. Ad abstinendum à carnibus, etiam diebus, quibus dispensat Ecclesia; ut de Sabbato quibusdam in locis est consuetudo. Nam uti Feria quarta præter commune jus obligantur ad abstinenciam; ita & in Sabbato præter privilegium. III. Ad abstinendum iisdem diebus ab intestinis, aliisque ejusmodi, quæ abstinencia carnum minime permittit: etiamsi quibusdam in locis, quoad similia dispensetur; quia dispensatio ad Confratres, ut diximus, non extenditur. IV. Videntur quoque iisdem interdicta pulmenta cocta cum carnibus; quippè qui carnes prohibet, censetur eadem illa pulmenta prohibitione sua includere.

Nec obest, si dicas, Regulam ALBERTI eadem permittere.

I. Quia hæc dispensatio solum concernit Religiosos nostros iter facientes, ne sint hospitibus onerosi. II. Quia Confratres non mittuntur ad Regulam ALBERTI, quantum ad jejunium & abstinenciam (alioqui sæpius illis jejunandum, abstinendumq; esset &c.) sed solum, quantum ad Horas Canonicas. Cæterum, qui norunt literas, & Officiū recitant, uti possunt Ecclesiasticis dispensationibus de jejunio, & abstinencia datis, quia onus illud non est horum proprium, verum aliorum, qui literas ignorant.

OPPOSITA nihilominus sententia defendi quoque posse videtur; cui favet Bonacina *de indulg. disp. 6. q. 1. punct. 5. num. 16. & observa tamen.* Ubi tradit satisfieri jejunio pro jubilæo lucrando requisito, esto comedantur ova ac lacticia, secundum locorum consuetudinem: Ergo videtur locorum consuetudo tenenda in modo jejunandi & abstinendi &c. Quapropter cum utraque opinio sua habeat probabilitatis fundamenta, existimo alterutram tutò polle-
ligi, etsi prior sit magis secura.

409.

Probabilitatem posterioris sententiæ, hæ rationes asserere videntur. I. Pro Feria quarta ac Sabbato sanctissima Virgo dispensavit cum Confratribus iis diebus, quibus coinciderit Nativitas Domini: at non aliam ob causam id facere censetur, quàm quod Ecclesia cum omnibus Fidelibus dispenset: Ergo si alia de causa iterum dispenset Ecclesia universalis cum omnibus, aut particularis cum Fidelibus illius regionis, vel loci, dicendum erit beatiss. Virginem vel eum cum suis Confratribus pariter esse dispensatum. II. Quoad licentiam comedendi intestina, aliaque similia, in locis, quibus permittuntur, sic probatur pro nostris Confratribus. Præcipitur illis abstinentia ad modum, quo abstinent cæteri Fideles totius Ecclesiæ, aut loci in quo degunt ac commorantur, sicut præcipitur illis jejunium ad modum quo jejunant cæteri Fideles. Non aliter quippe præcipitur abstinentia, quàm jejunium; nec majori cautione aut rigore. Atqui jejunium non aliter obstringit Confratres, quàm cæteros: fruuntur enim Ecclesiastica dispensatione quoad ferotinam refectiunculam, esto lex olim esset jejuniij, ut semel tantum, idque vesperi comederetur; undè adhuc appellatur *Cæna*, atque in Quadragesima sumitur post vespèras. Ergo si quæ sit dispensatio circà abstinentiam à carnibus, poterunt pariter Confratres eadem illa gaudere, absque Confraternitatis præjudicio, sicuti fruuntur dispensatione circà jejunium quoad refectiunculam concessa: & per consequens comedere poterunt intestina animalium, aliaque ejusmodi iis in locis, in quibus eadem permittuntur Fidelibus. Indè tamen non rectè inferitur, pulmenta cocta cum carnibus Confratribus esse permissa, ex eo quod itinerantibus Carmelitis ex supradicta ALBERTI Regula sint concessa: nam ista dispensatio est privata, non universalis, personas respiciens non locum: proindeque dici nequit, eum esse abstinenti modum inter Fideles alicuius regionis, quorum privilegio gaudeant Confratres, ratione territorij, & universalis dispensationis.

Dico septimò, posse fieri commutationem in duabus præfatis obligationibus, recitationis scilicet Horarum, jejuniij & abstinentiæ, necessariis pro privilegio Sabbatino, justis de causis in alia opera pia æquivalentia. Ita venerab. P. Thomas à IESU lib. 2. de Confratern. S. MARIE de monte Carm. Cap. 4. Theod. Stratius in Instruct.

Quid de pulmentis coctis cum carnibus sentiendum?

410.

Commu-
ratio locū
habet in
obligatio-
ne recita-
tionis Ho-
raturum, ab-
stinētiæ
& jejuniij.

Instruct. *sepius citata*, Lezana *lib. de Patronat. Marian. Cap. 12. num. 24.*
 Marcus de Guadalaxara in *Theaur. Spirit. Cap. penult.* Gregorius Na-
 zianzen. à S. Basil. *Part. 3. Parthenie Adoptionis Cap. 5.* Leo à S.
 Joan. in *Fœdere Mariano*, Irenæus à S. Jacobo *loc. cit.* Daniel à Virg.
 MARIA in *Vinea Carmeli*, num. 846. Franciscus à Puerō JESU
Explicat. Bullæ Sabbatina, num. 12. Theoph. Raynaud. in *Paraphrasi*
Confrat. & alij. Nec deest ratio, quæ hoc convincere videatur.
 Quod enim in omni morum regimine videtur summè necessarium,
 non est censendum à benignissima Virgine fuisse suis Confratribus
 denegatum: at facultas commutandi est summè necessaria, ob vari-
 os, frequentesque casus, quibus homo nonnunquam exponitur, et
 appetitur: Ergò piè credendum est, illam à DEIPARA & miseri-
 cordissima Virgine in institutione suæ Confraternitatis clementissi-
 mè fuisse concessam, nec denegatam. Præterea existimandum non
 est, quod benignissima ac liberalissima Virgo sui amoris pignus, et
 cum austeritate impertita fuerit, qua princeps maximè rigidus pe-
 sa atque subsidia à subditis usque ad novissimum quadrantem exige-
 ret, sed summa cum benevolentia nobiscum contrahere ac procedere,
 nec tam operis rationem, quam sincerum animum attendere, ac pro-
 pendere, credendum est.

His adde, quod videamus summos Pontifices, quoties pro lu-
 crando jubilæo quædam opera pia imponunt, Confessariis dare in-
 cultatem, ut pro infirmis, aut legitime impeditis, illa possint in illa
 opera pia æquivalentia commutare: Ergo idem de nostra Sabatæ
 indulgentia affirmare licebit. Quibus vero competat hæc commutandi
 potestas, quæ est altera hujus Capituli controversia, nunc decidendum
 est.

411.

In prædi-
ctis com-
mutandi
potestas
competit
summo
Pontifici,
Prælatiſq;

DICO ergo octavo, summo Pontifici, ac Prælati Ordinis
 nostri, scilicet Præposito seu Priori generali, Provinciali, ac locali
 Prælato competere hanc commutandi facultatem: cum hoc tamen
 discrimine, ut solus Papa possit opus præscriptum universaliter in
 aliud commutare: verb. caus. statuere, ut deinceps pro Horis Ca-
 nonicis dicatur Corona B. Virginis: cæteri verò Prælati Ordinis
 solum commutare pro privatis personis toties, quoties opportunum
 judicaverint. Ratio hujus disparitatis est, quod prior commutatio
 sit de numero rerum universalium in Ecclesia, quarum proinde jub-
 crunt

cium ad solùm duntaxat spectat summum Pontificem, adeò, ut ne quidem Episcopis (si tamen, quod quidam affirmant, illis etiam competat prædicta commutandi potestas) in sua Diœcesi liceat exercere universaliter talem commutationem (nisi eo modo, quo in alijs agit tanquam Delegatus summi Pontificis) cum Episcopus nihil valeat circa leges sui Superioris; atqui summi Pontifices jam ea munia sua probarunt, confirmaruntq; autoritate: Ergò in ijs commutandis universaliter nihil poterunt Episcopi, nisi eo modo, quo diximus. Ratio verò nostræ assertionis, quoad Prælatos Ordinis, est; quod ipsi videantur ex natura rei constituti custodes, iudices atq; dispensatores hujusce beneficij, ac per consequens eorum omnium, quæ ad illud pertinent.

D I C O n o n o, eandem obtinere facultatem Præfectum Sodalitii, iis in locis, in quibus consuevit Sacerdos unus nominari, qui Confraternitatem administrat, Confratres recipiat, &c. Hoc patet ex eo, quod Præfectus nequeat ritè munus suum obire, nisi hac gaudeat facultate: at in necessarijs quantum ad conscientiam nunquam deest humanum regimen, ac proindè censetur à Superioribus ea concessa potestas &c.

De Confessarijs major videtur esse difficultas, utrùm ijs censeatur delegata à Superioribus facultas ad prædicta onera commutanda: dixi *delegata*, cum de se, & ex officio nullam in ijs habeant potestatem. Affirmativam sententiam tumentur complures ex supra laudatis Authoribus, è quibus Thomas à JESU, Theod. Stratus, Daniel, Irenæus, & alij. Et eadem, quàm supra produximus, necessitatis ratio, id non minus efficaciter suadere videtur. Ita tamen, ut de legitima necessitate id intelligatur: nam si Confrater possit ad Superiorem, aut Præfectum Confraternitatis per se, vel per alium recurrere, non existimant posse commutari à Confessario; quia Superiores tunc minimè præsumuntur illi concedere talem facultatem, utpote minimè necessariam.

S I M I L I T E R existimandum prius delegari hanc facultatem ad Confessarios nostri Ordinis, quàm ad extraneos: rectè quippè dispensationis atq; communicationis ordo id postulare videtur; quamdiu Superiores majores aliud non decreverint. Præterquam quod nostri potiùs ac meliùs censeantur nosse petitiæ commutationis

Ord. Carmelit. sed diversimodè.

412.
Præfectis quoq; Confraternitatis quibusdam in locis;

ac Confessarijs in casu necessitatis.

413.
Quid de Confessarijs extraneis &c.

Quis Confessarius preferendus sit?

Quæ necessitas hic intelligenda sit?

Reliqui si ve nostri, si ve extranei &c. in his commutationibus nil possunt.

414.

Quomodo intelligendum illud, *indulgentia tantum valent quantum faciunt* & de quibus indulgentiis? Indulgentia Sabbatina ab ipso Christo D. cælitus concessa fuit, & confirmata atque publi-

motiva, regulas ac momenta &c. Cum autem ad nostros recte nequit, urgetq; nihilominus commutationis necessitas, existimatur eam esse licitam P. Irenæus *loc. supra cit.* quibuslibet Confessariis, tum Regularibus, tum Sæcularibus: at tamen præferendus erit confessorius, eo quod melius cognoscat pœnitentis conscientiam, utque salubrius consulere ipsi valeat.

Per necessitatem verò non est intelligenda extrema, quæ censetur dispensatum ex natura rei, sed ejusmodi necessitas, quæ in moralibus commutationem mereri videatur. Potest autem esse commutatio extra Sacramentum pœnitentiæ, seu peccatorum Confessione minimè audita.

De cætero reliqui, si ve sint nostri Ordinis, si ve extranei, nihil possunt, meo iudicio, in præfatis commutationibus; quia jura communem, ordinariumq; procedendi stylum ijs delegata non censetur hæc, aut similis in moralibus potestas.

CONTRA jam dicta obijcies ac dices, *Indulgentia*, juxta commune, tritumq; Theologorum axioma, *tantum valent, quantum faciunt*, ac consequenter ad literam complenda, perficiendaq; erunt omnia, quæ pro illarum adeptione præscribuntur, ergò nulla in his fieri commutatio poterit.

RESPOND. Dictam Theologorum regulam, atq; axioma intelligendum esse, & verificari de indulgentiis ordinariis, & communi, ordinarioq; stylo concedi solitis, non verò de extraordinariis, & supra communem indulgentias impertiendi modum, concedentibus quæq; requirunt conditiones, oneraque prorsus extraordinaria, quale est nostrum Sabbatinum privilegium, seu indulgentia, si ve attendas modum, quo concessa fuit: si ve opera per quæ consequenda est. Concessa namq; fuit cælitus ab ipso CHRISTO Domino et Virginis Matris suæ gloriosa merita, solumq; acceptata ac confirmata ab ejus Vicario JOANNE XXII. Pontifice; in quo plurimum discrepat ab alijs indulgentiis à Romanis Pontificibus largiri consuetis. Aliæ quoque Pontificiæ indulgentiæ completo particulari opere, quod pro illis exigitur, mox adipisci queunt: vel saltem polito tempore ad illarum consecutionem necessario opere, si plura opera onera præscribantur, ut in Jubilæis &c. sed nullas novi ego in Ecclesia DEI, inquit noster Thomas à JESU, indulgentias, præterquam

quarum consecutione certa opera, atq; onera non levia per omnem vitæ decursum præstanda sint, quæque lucrari nequeant in hac vita, verum solummodo post mortem, nisi indulgentiam Bullæ Sabbatinæ: ideoq; certum videtur, non esse de illa differendum illo cum rigore, quo de alijs ordinarijs, aut communibus indulgentijs; quia alijs pauci admodum illam obtinere valent: cum sit satis difficile aut fortè (sicut nonnemo ait) ferè impossibile toto vitæ tempore inviolabiliter conditiones omnes observare, ad ejus adeptionem præscriptas. Quare sufficientissimo cum fundamento Doctores commutationem in his muneribus, aut obligationibus, cum legitime impeditis &c. permissam esse censent.

Quoad indulgentias verò à Sede Apostolica concessas, atque Quarta hujus Operis Parte recensitas, dicendum est, pro illarum lucro fideliter, completeq; ea omnia præstanda esse, quæ à summis Pontificibus pro ijs exiguntur: nec in his admittendam esse ullam commutationem, aut dispensationem; cum pro his verissima sit præfata regula, quod scilicet *tantum valeant, quantum sonant.*

CIRCA modum autem in prædictis commutationibus observandum, hoc statuendum est, debere in illis attendi & servari easdem omninò regulas, quæ in alijs commutationibus votorum &c. præscribuntur. Quarum (supposita in commutante legitima, vel ordinaria, vel delegata potestate) duæ præcipuæ sunt. I. Rationabilis, urgentque causa, quæ commutationem suadeat. II. Ut commutatio fiat in alia non minoris momenti opera, verum in meliora, aut saltem evidentè æquivalentia: ne utilis adeò beatissimæ Virginis Mariæ cultus in futilia abeat.

Reverendissimus P. Theod. Stratius sufficientem commutandi rationem in *abstinentia* existimat, quod Confrater aliquis sit Filiusfamilias, vel quocunque alio modo sic vivat in communi, ut præter carnes cibum non habeat; cui tunc concedit pulmenta cocta cum carnibus. Carnes etiam tunc posse manducari, arbitratur R.P. Irenæus, compensato eo munere per alia pietatis exercitia, de consilio Confessarij.

Consulendum hoc videtur non modo propter inopiam alterius cibi, verum etiam quoties singularis mensæ distinctio animos divideret, pacis ac tranquillitatis vincula dissolveret: Charitas enim

cata à Pontificibus, in quo multum differt à cæteris.

Circa indulgentias cæteras nulla facienda est commutatio.

415.

Quis sit in præfatis commutationibus modus tenendus? Quando possit abstinentia commutari, & permitti pulmenta cocta cum carnibus? Huc facit argumentum Cap. licet. de pœnit. & remission.

Q99 2

verò

Charitati
cuncta ali-
arum vir-
tutum ex-
ercitia ce-
dere oportet.
Ad quos
alios su-
pradicta
commuta-
tio & per-
missio ex-
tendenda
videatur?

416.

Simili ra-
tione pro-
cedendum
cum ijs,
qui officium
quotidiè
recitare
nequeunt.
V. P. Tho-
mæ circa
hæc do-
ctrina.

Item R.
P. Irenæi.

verò princeps est virtutum, atque exercitiorum omnium; quare ceteris potius remitti debet nuntius, quam vel minimum Charitati detrimentum inferatur.

Quod de filiis familias, conjugibus, aliisque communem messem habentibus asserimus, debet quoque intelligi de operariis, qui ab alijs conducti, quotidiano vivunt stipendio, eaque comedere solent, quæ apponuntur.

Idipsum quoque sentiendum de Religiosis aliorum Ordinum, ac de ijs, quibus frequentior carniû abstinentia, vires non suppeditaret labori, aut muneri suo necessarias; ij etenim per alia pietatis officia abstinentiam supplere poterunt.

NON dissimili ratione procedendum cum ijs, qui Horas, ut Officium quotidie recitare nequeunt: nollem tamen totum & integrum remittere; sed ita componere, ut vel alternis, aut intercalatis diebus illud persolvant; vel ut singulis diebus aliquid recitando, totum aliquoties in hebdomada absolvatur, pensata impedimenti gravitate.

V. P. Thomas à JESU existimat, abstinentiam & Officij recitationem, quando hæc præstari nequeunt, commutari debere in preces in Regula ALBERTI Fratribus nostris Laicis præscriptas; certum licet numerum orationis Dominicæ pro Matutino, Prima, Tertia, aliisque Horis statutum, illis, qui hæc recitare valent: sic enim privilegio non exponantur minimè obtinendi hoc Sabbatum privilegium: & pauci erunt, inquit, qui has preces persolvere non valent. Sed de hac sententia quid censendum sit, supra Capite *num.* 389. jam diximus.

Pro divitibus optimam compensationem putat esse P. Irenæus, si pauperem eligant, pupillum maximè atque destitutum, quem sustentant sumptibus, erudiri que procurent in rebus ad salutem necessariis, singularique sanctissimæ Virginis cultu &c. necnon in arte aliqua, qua deinde vitam sustentet. Hæc namque sollicitudo & pietas, misericordiaque in mystica Christi membra, non poterit non esse sanctissimæ illius Genitrici perquam accepta compensatio pro Honoribus ac similibus.

417.

ALIUD præterea hic est animadvertendum, circa modum istius commutationibus servandum: quod scilicet, dum commutatur

opéra ex duplici titulo obligatoria v. g. ex præcepto Ecclesiæ, aut voto, vel statuto Confraternitatis, ut jejunium: vel in Sacerdote officij recitatio &c. videtur posse commutatio fieri in opus aliud, cuius jam adsit obligatio alio ex capite. Hoc enim familiare admodum est Confraternitati nostræ, ut uno opere duplici satisfiat debitor E. C. præcepto Ecclesiæ, & Sodalitij. Secus dicendum videtur de opere supererogationis Confratribus præscripto; verb. caus. absentia Feriæ quartæ; nam tunc in novum opus pænale mutandum erit. Etsi absolutè non reprobarem commutationem factam in aliud opus, ad quod aliundè is, cui fit, esset obligatus.

Quid ob-
servandū
in commu-
tatione o-
perum ex
duplici ca-
pite obli-
gator.?
Quid de
operibus
superero-
gationis,
&c.?

CAPUT VI.

Satisfit aliis quibusdam controversiis, ac difficultatibus, ac terminantur hæc Pars, & Caput quadam ad Confratres paranesi.

U M in superioribus non semel asseruerimus, recipiendorum in parthenium nostrum Sodalitium nomina Confraternitatis albo inscribenda esse, quæritur, utrum hoc sit ita absolutè necessarium, ut nisi id fiat, Sodalitii privandus sit Confraternitatis beneficiis?

Affirmativa sententia videtur haud levi niti fundamento, ob Diplomata Pontificia CLEMENTIS VII. GREGORII XIII. & PAULI V. illi plurimùm suffragantia.

CLEMENS in Diplomate suo incipiente, *Ex clementi. hæc habet: Qui Confraternitatem de monte Carmelo ingredi, seu Confratrum ejusmodi Confraternit. numero adscribi &c.* GREGORIUS in Bulla, cuius initium est, *Vt laudes. hæc tradit: Qui habitum hujus Religionis gestaverunt, vel eorum Confraternitatem ingressi fuerint, vel Confratrum numero adscripti &c.* PAULUS verò in Constitutione Bullata, quàm edidit anno 1606. initium ejus ab his verbis ducitur, *Cum certas unicuique. sic loquitur de hac inscriptione: Tam ipsis pro tempore describendis, quàm jam descriptis, &c.* Hanc Confratrum inscriptionem in albo Confraternitatis necessariã esse pro Confraternitate Chordæ S. Francisci affirmat Rodriquez Tom. 1. 99. Regul. 9. 58. art. 1. & Francisc. Bordonus

299 3

418.

Utum in-
scriptio
Confratrū
in album
Sodalitatis
sit absolu-
tè necessa-
ria?

Probabilis
videtur
sententia
affirmati-
va.